

Flygvapnet sparar kraftigt

Försvarets ekonomiska underskott i verksamhetsbudgeten för 2001 får allvarliga konsekvenser för flygvapnet.

De största övningarna har ställts in, flygtiden minskas.

Kostnader för frivilligverksamheten skärs ned kraftigt liksom firandet av flygvapnets 75-årsjubileum.

Högsta prioritet har om skolningen av de blivande Gripen-divisionerna. Den ska vara klar 2004.

AV SVEN HAMMAR

Budgetåret 2001 hann inte bli många veckor gammalt förrän Högkvarteret upptäckte att Försvarmakten saknar pengar för att genomföra den verksamhet som planerats för 2001. Hur kunde det bli så här och vad leder det till? Vilka blir konsekvenserna på kort och lång sikt?

Högkvarteret har förklarat att medelbristen för år 2001 uppstått genom ett överskridande år 2000 om 700 miljoner kronor. Överskridandet har sin grund i ökade personalkostnader om cirka 525 miljoner, ökade drivmedelspriser om cirka 130 miljoner och ökade värnpliktskostnader om cirka 90 miljoner.

Det är alltså följder av utfallet för 2000, som nu ställer till med problem. Även om Försvarmakten har pengar "över" på materielkontot, så kvarstår en brist på pengar för förbandsverksamhet. Det är skillnad på pengar och pengar inom statsförvaltningen och det är regeringen som beslutar om omfördelningen av medel mellan förbandsverksamhet och materielanskaffning.

Från början ålades flygvapnets förband ett sparbetning på 200 miljoner kronor för 2001 trots att budgetramarna hållits både under 2000 och vid planeringen av 2001.

För det Flygtaktiska kommandot gällde att reducera verksamhet för 10 miljoner. Pannorna lades i djupa veck vid kommandostaben – veckan kom inte att bli mindre djupa ute på flottiljerna. Verksamhet ströks i tre olika besparingsnivåer. Konsekvensbeskrivningar formulerades.

Inställda övningar

Vad var det då som försvann? Ingen verksamhet lämnades utan ytterligare gransk-

Bilder: Peter Llander/Försvarets bildbyrå

Den flygvapenövning som skulle ha genomförts i maj har ställts in. Verifieringsövningen av den nya Basbataljon 04 kommer dock att genomföras.

ning. Flygvapnets 75-årsfirande reducerades successivt och slutligen, i slutet av mars, återstod bara högtiden vid Gärdet och Flygvapnets minneshall i Stockholm den 1 juli samt doktrinsymposiet och flygdagarna i Uppsala den 23 - 26 augusti.

Övningen Focus 01 ströks, eller rättare sagt reducerades till en tillämpningsövning för luftvärnsförband.

Flygvapenövningen som skulle genomföras i maj har ställts in. Verifieringsövningen reducerades till att gälla Basbataljon 04.

Flygtaktiska kommandot kunde tillsammans med förbanden få ihop reduceringar på cirka 168 miljoner kronor.

Besparingsmålet 200 miljoner innebar stora negativa konsekvenser för omskol-

Övningstillfällena 2001 minskar för alla personalkategorier.

Färre värnpliktiga kommer att utbildas i flygvapnet under 2001. Antalet minskas med cirka 360 personer.

ningsplanen till JAS 39 Gripen och de två internationella snabbinsatsförbandens (SWAFRAP) utvecklingsmöjligheter.

Ett djärvt förslag prövades också mot Högkvarteret – idén att stänga respektive flottilj under en till två månader och låta personalen ägna sig åt annan verksamhet utanför flottiljområdet. Detta har prövats i bland annat Finland med ganska positiva erfarenheter. För Sverige var detta dock en för besk medicin.

Färre värnpliktiga

Bedömningen blev att om reduceringarna stannar vid cirka 168 miljoner, kan bristerna återtas under kommande år.

Då har antalet värnpliktiga reducerats

maximalt, under året med cirka 360 personer.

Flygtidsuttaget för TP 84 Hercules och det lätta transportflygplanet TP101 har reducerats med 300 respektive 600 timmar.

Vidare har flygvapnets folkförankring genom ekonomiskt stöd till frivilligverksamheten minskats med 50 procent. Detta är olyckligt, men i denna situation nödvändigt.

Vi avvaktar nu med spänning Verksamhetsuppdragen för 2001 i sin nya form. Man förutskickar ytterligare reduceringar på en procent. För flygvapnet innebär detta att reduceringsmålet blir cirka 200 miljoner.

Om det blir på det viset påverkas flyg-

tidsuttaget negativt för både JA 37 Jaktviggen och SK 60. Inte heller kommer SWAFRAP-förbanden att kunna utvecklas som avsett, vilket kan påverka deras möjligheter att lösa uppgifter på det internationella planet.

Kanske måste också frågan om att stänga någon eller några flottiljer en period tas upp igen.

Det är en synnerligen olycklig situation Försvarsmakten hamnat i. Det är då viktigt att alla tar sin del av ansvaret och försöker att med minsta möjliga negativa konsekvenser nå besparingsmålen.

ARTIKELFÖRFATTAREN ÄR INFORMATIONSCHEF VID FLYGTAKTISKA KOMMANDOT I UPPSALA.